

RADA MIEJSKA RYDZINY
ul. Rynek 1
64-130 RYDZYNA

Uchwała Nr XXXIII/256/2017

Rady Miejskiej Rydziny

z dnia 13 września 2017r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2017-2019.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz. 446 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz.697 ze zm.) Rada Miejska Rydziny uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Program Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2017-2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Rydzyna.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ RYDZINY
Roman Skiba

RAJCA PRAWNY
[Signature]

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XXXIII/256/2017

Rady Miejskiej Rydzyny

z dnia 13 września 2017r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2017-2019

Projekt uchwały Rady Miejskiej w Rydzynie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 został opracowany na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697). Powołany przepis stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione

PRZEWODNICĄCY
RADY MIEJSKIEJ RYDZYNY

Roman Skiba

Załącznik

do Uchwały Nr XXXIII/256/2016

Rady Miejskiej Rydzyny

z dnia 13 września 2017r.

PROGRAM

WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE RYDZYNA

NA LATA 2017-2019

I. WSTĘP

Rodzina jest podstawową grupą społeczną, instytucją i środowiskiem wychowawczym, pełni ona istotne funkcje zarówno w interesie społeczeństwa, jak i jednostki, zaspokajając również potrzeby biologiczne, psychiczne i społeczne swoich członków. Rodzina jest naturalnym środowiskiem sprzyjającym rozwojowi osobowości jej członków.

Przemiany, jakie dokonują się we współczesnej rodzinie nie zawsze pociągają za sobą skutki pozytywne. Wiele rodzin nie potrafi sobie radzić w nowych warunkach społeczno-gospodarczych. Trudności te mogą uniemożliwić rodzinie wypełnianie jej poszczególnych funkcji, co w konsekwencji może doprowadzić do niewydolności tego środowiska wychowawczego.

Problemy rodziny kształtują się w ścisłym związku z sytuacją społeczno-ekonomiczną otoczenia, w którym ona funkcjonuje. Do najczęściej wymienianych, ujemnych efektów przemian społeczno-gospodarczych będących zagrożeniem dla rodziny, zalicza się m.in.: bezrobocie, niedostatek i ubóstwo, degradację ekonomiczną i socjalną jednostek, rodzin, grup zawodowych i społeczności lokalnych, kryzys edukacji, nauki, zdrowia, mieszkalnictwa, środowiska naturalnego.

Niemniej istotne są zagrożenia sfery psychospołecznej, dotyczącej takich potrzeb i możliwości, jak: więzi rodzinne, więzi międzyludzkie, integracja, solidarność grupowa, sens istnienia itp.

Pojawiają się negatywne zjawiska zaliczane do patologii rodziny, takie jak: alkoholizm, narkomania, sieroctwo społeczne, przestępczość nieletnich, samobójstwa, swoboda obyczajów.

Rodzina w potocznej świadomości jest synonimem harmonii i miłości. Jednakże obecnie obserwuje się coraz więcej przypadków świadczących o tym, że rodziny to także miejsca ostrych napięć, uderzeń psychicznej i maltretowania fizycznego. Coraz częściej zdarza się, że indywidualne pragnienia i aspiracje, dążenia materialne, pogoni za karierą i dobrobytem spychają na plan dalszy prawdziwe ludzkie potrzeby i wartości.

Rozwój współczesnej cywilizacji wywiera silny wpływ na rodzinę i jednostkę, generuje zarówno zjawiska pozytywne, jak i negatywne. Jeśli funkcjonowanie, kondycja rodzin pogarsza się, odbija się to ujemnie również na funkcjonowaniu i losach zarówno jednostek, jak i społeczeństwa. W interesie więc jednostek i społeczeństwa leży prawidłowe funkcjonowanie rodziny oraz tworzenie sprzyjających warunków do jej rozwoju.

II. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z artykułem 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U. z 2017 roku poz.697) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Zadania przewidziane do realizacji w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2017-2019 są działaniami długofalowymi i stanowią kontynuację działalności prowadzonej w latach ubiegłych i są spójne z kierunkami działań przyjętych w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2017, poz. 697),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016 poz. 930 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz.487)
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r., poz. 682),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rydzyna na lata 2014-2020.

III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE RYDZYNA

Sytuacja demograficzna w Gminie Rydzyna jest korzystna. Systematycznie rośnie liczba mieszkańców, co w dużej mierze jest związane z atrakcyjnością gminy do osiedlania się (bezpośrednia bliskość Leszna, dogodna komunikacją, odpowiednia infrastruktura itp.).

Tabela 1. Stan ludności w gminie Rydzyna w latach 2014-2016 z podziałem na wiek

Podział struktury ludności	Liczba ludności		
	2014r.	2015r.	2016r.
Stan ludności ogółem, w tym:	8 837	8 849	9 063
mężczyźni	4 424	4 417	4 526
kobiety	4 413	4 432	4 537
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) ogółem, w tym:	1 604	1 581	1 620
mężczyźni	832	837	861
kobiety	772	744	759
Osoby w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	5 927	5 888	6 008
mężczyźni (15-64 lata)	3 163	3 125	3 196
kobiety (15-59 lat)	2 764	2 763	2 812
Osoby w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	1 306	1 380	1 435
mężczyźni	429	455	469
kobiety	877	925	966

Źródło: dane GUS Bank Danych Lokalnych

Tabela 2. Ruch naturalny ludności w gminie Rydzyna w latach 2014 – 2016

	2014r.	2015r.	2016r.
Urodzenia i zgony			
urodzenia żywe na 1000 ludności	11,17	9,11	11,11
zgony na 1000 ludności	8,44	6,52	7,86
przyrost naturalny na 1000 ludności	2,74	2,59	3,25

Źródło: dane GUS Bank Danych Lokalnych

Systematycznie z roku na rok zmniejsza się liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Rydzyna, zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym utrzymuje się na niskim poziomie i ma również tendencję spadkową, w roku 2014 - 4%, 2015 - 3,7 %, 2016 - 2,8%.

Tabela 3. Rynek pracy w gminie Rydzyna w latach 2014 – 2016

Bezrobocie rejestrowane	Liczba ludności		
	2014r.	2015r.	2016r.
Bezrobotni ogółem, w tym:	226	206	160
mężczyźni	85	82	60
kobiety	141	124	100

Źródło: dane GUS Bank Danych Lokalnych

W zakresie środków finansowych wydatkowanych przez MGOPS przeznaczonych na pomoc mieszkańcom Gminy Rydzyna, odnotowuje się tendencję wzrostową. Szczególnym okresem był rok 2016r., w którym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wprowadzono świadczenie

wychowawcze. W związku z tym, nakłady finansowe na pomoc osobom uprawnionym, pochodzące w głównej mierze z dotacji celowych z budżetu państwa, uległy radykalnemu podwyższeniu.

Tabela 4. Środki finansowe wydatkowane przez MGOPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2014-2016

Wielkość wydatków w zł	2014r.	2015r.	2016r.
Środki finansowe ogółem, w tym:	3.400.198	3.477.349	9.257.493
na realizację zadań własnych gminy	751.775	809.699	909.082
na realizację zadań zleconych gminie	2.648.423	2.667.650	8.348.411

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie sami pokonać. Pomoc społeczna wspiera rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Na przestrzeni lat 2014-2016 obserwuje się tendencję spadkową w zakresie liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Tabela 5. Rodziny i osoby objęte pomocą społeczną w gminie w latach 2014 – 2016

Pomoc społeczna	Liczba osób		
	2014r.	2015r.	2016r.
Rodziny korzystające z pomocy społecznej	148	131	119
Osoby w rodzinach objętych pomocą społeczną	389	341	307
Udział osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności	4%	4%	3%

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 6. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2014r.	2015r.	2016r.	2014r.	2015r.	2016r.
Ubóstwo	78	63	56	228	169	152
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	2	1	3	2	1	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	6	7	0	33	43
w tym wielodzietność	0	6	6	0	33	38
Bezrobocie	57	48	41	171	147	117
Niepełnosprawność	79	71	67	177	174	162
Długotrwała i ciężka choroba	104	89	85	249	211	194
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym:	71	37	33	316	152	137

rodziny niepełne	38	23	20	107	82	68
rodziny wielodzietne	33	17	15	209	90	81
Przemoc w rodzinie	1	1	1	4	5	5
Alkoholizm	30	16	13	69	40	30
Narkomania	1	1	0	4	1	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	1	3	6	2	3
Zdarzenie losowe	1	8	0	5	21	0

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Natomiast nadal istnieje duże zapotrzebowanie na świadczenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, a także ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Tabela 7. Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej w latach 2014-2016

Lata	Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem		Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	258	665	110	276
2015	288	789	157	448
2016	277	780	158	473

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Jednym z elementów systemu wsparcia dla rodzin są proponowane liczne świadczenia pieniężne służące poprawie sytuacji materialnej i bytowej rodzin poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego min. świadczenia rodzinne, w tym świadczenia rodzicielskie, świadczenia opiekuńcze, także świadczenia wychowawcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 8. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2014-2016

	2014r.	2015r.	2016r.
Liczba uprawnionych rodzin	552	483	557
Rodzaj świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń		
zasiłek rodzinny	7251	6468	6899
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	29	23	37
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	131	148	200
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	336	284	274
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 190	1111	1184
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	522	514	416

dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	450	404	426
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	908	862	902
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	80	71	86
specjalny zasiłek opiekuńczy	35	125	192
zasiłek pielęgnacyjny	3 215	3 059	3073
świadczenie pielęgnacyjne	294	312	357
zasiłek dla opiekuna	319	183	134
Świadczenie rodzicielskie	0	0	192

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Tabela 9. Świadczenia wychowawcze przyznane w gminie w latach 2014-2016

	2014r.	2015r.	2016r.
Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, z tego	0	0	754
na 1 dziecko	0	0	469
na 2 dzieci	0	0	210
na 3 dzieci	0	0	59
na 4 dzieci	0	0	12
na 5 dzieci	0	0	3
na 6 dzieci i więcej	0	0	1
Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych	0	0	10.060

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Tabela 10. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2014-2016

	2014r.	2015r.	2016r.
Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie, w tym:	36	34	26
liczba osób uprawnionych (dzieci)	53	52	39
Liczba wypłaconych świadczeń alimentacyjnych	638	579	472

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

Praca z rodziną obejmuje analizę sytuacji i przyczyn kryzysu, wzmocnienie jej funkcji, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby także umożliwić powrót do rodziny w przypadku w umieszczenia dzieci pieczy zastępczej, rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny. W ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” w latach 2014-2016 MGOPS w Rydzynie pozyskał środki na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny. Dominującymi problemami rodzin korzystających z ww. formy pomocy były: niski zakres kompetencji społecznych i wychowawczych, problem uzależnienia lub współuzależnienia, przemoc, niepełnosprawność i/lub długotrwała choroba, dezorganizacja życia codziennego.

Tabela 11. Liczba rodzin w gminie objętych wsparciem asystenta rodziny latach 2014-2016

	2014r.	2015r.	2016r.
Liczba rodzin objętych wsparciem	11	12	9
Ilość osób w rodzinie objętych wsparciem	60	61	48
asystenta rodziny			
Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	36	37	28

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka Gmina Rydzyna ponosiła wydatki na opiekę i wychowanie dziecka -odpowiednio 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni MGOPS uczestniczyli w sporządzaniu okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a także przygotowaniu opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą pochodzących z terenu gminy Rydzyna.

Tabela 12. Piecza zastępcza w Gminie Rydzyna

	2014r.	2015r.	2016r.
Liczba dzieci z gminy przebywających w pieczy zastępczej	4	8	9
Koszty ponoszone przez gminę za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	3.516	19.026	36.347
Koszty ponoszone przez gminę za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	5.268	2.606	0

Źródło: dane MGOPS w Rydzynie

W oparciu o wytyczne w szczególności ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2014-2016, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni, asystent rodziny oraz specjaliści (psycholodzy, prawnicy, mediatorzy, pedagodzy, kuratorzy) w latach 2014- 2016 podejmowali działania w zakresie: poprawy sytuacji materialnej i bytowej rodzin poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, poprawy funkcjonowania rodziny w jej naturalnym środowisku poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, ograniczenia sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień, zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez z aktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy.

Samorząd gminny wspiera i realizuje wiele inicjatyw mających na celu rozwój w Gminie Rydzyna polityki prorodzinnej. Jednym z elementów jest dbanie o rozwój infrastruktury dotyczącej placówek zapewniających opiekę nad dziećmi. Modernizowane i remontowane są budynki szklone, budowana jest nowa siedziba przedszkola publicznego, planowane jest uruchomienie w roku 2017r. żłobka dla dzieci od 1-roku życia oraz oddziału przedszkolnego – placówki niepublicznej. Systematycznie prowadzone są działania skierowane na poprawę jakości kształcenia i rozwoju oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, rozwoju kultury, sportu i rekreacji w gminie. Innym ważnym elementem polityki prorodzinnej, który może wpłynąć na zachęcanie młodych ludzi myślących o założeniu rodziny i wyborze miejsca zamieszkania do pozostania lub zamieszkania w gminie Rydzyna jest przyjazny rodzinie system lokalnych ulgi czy uprawnień. Przykładem takich działań czynionych w kierunku stworzenia dla rodzin takiej oferty jest uchwała Rady Miejskiej Rydzyny w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi dla rodzin, w których podczas jednego porodu urodziło się troje i więcej dzieci, czy promocja i realizacja Karty Dużej Rodziny - systemu niższych i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych.

Ważnym elementem działań samorządu lokalnego, które wpływają na poprawę jakości życia rodzin jest dbanie o rozwój infrastruktury technicznej w gminie, rozwój terenów inwestycyjnych, ale także stwarzanie przyjaznych warunków do rozwoju i działalności podmiotów ekonomii społecznej.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatem Programu są rodziny zamieszkujące gminę Rydzyna, a w szczególności rodziny borykające się trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz innymi problemami społecznymi, które narażają owe rodziny na wykluczenie społeczne.

V. ANALIZA SZANS, ZAGROŻEŃ, MOCNYCH ORAZ SŁABYCH STRON GMINY RYDZYNA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZIN

Analiza SWOT to jedna z najbardziej skutecznych metod oceny potencjału danego przedsięwzięcia.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia w zakresie wspierania rodziny przez władze samorządowe gminy Rydzyna. W analizie odniesiono się do szeroko rozumianych kwestii społecznych.

MOCNE STRONY:

- korzystna sytuacja demograficzna gminy (wzrost liczby mieszkańców, dodatni współczynnik przyrostu naturalnego),
- niski poziom bezrobocia rejestrowanego,
- dobra lokalizacja i atrakcyjność gminy do osiedlania się,
- poprawna identyfikacja i monitoring przez władze samorządowe występujących problemów, z którymi borykają się rodziny zamieszkujące gminę Rydzyna,
- doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny,
- działalność organizacji pozarządowych mających na celu przeciwdziałanie problemom społecznym, które przyczyniają się do występowania dysfunkcji wśród rodzin,
- aktywna współpraca instytucji i organizacji, a także Kościoła na rzecz rodzin,
- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Rydzyna na lata 2017-2021,
- realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rydzyna na lata 2014-2020,
- liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone na terenie placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy Rydzyna,
- inicjatywy skierowane do rodzin wielodzietnych (np. Karta Dużej Rodziny becikowe gminne),
- rozwój infrastruktury zapewniającej opiekę nad dziećmi (budowa samorządowego przedszkola, niepublicznego żłobka wraz z oddziałami przedszkolnymi),
- obiekty sportowe i kulturowe i inne oferujące dzieciom i młodzieży spędzanie czasu wolnego (boiska ORLIK, ROK, Biblioteka, świetlice wiejskie itp.).

SŁABE STRONY:

- ograniczone zasoby lokalowe w gminie,
- niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych,
- brak dostatecznej oferty poradnictwa specjalistycznego dla rodzin,
- brak specjalistycznego wsparcia zdrowia psychicznego dla dzieci,
- brak zainteresowania osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej lub rodzinnych domów dziecka,
- brak gminnych placówek wsparcia dziennego dla rodzin (min. świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne itp.),
- brak zaplecza technicznego do realizacji form wsparcia (brak pomieszczeń, wyposażenia) oraz dostatecznych środków na poszerzenie oferty wsparcia rodzin,
- niewystarczająca liczba oddziaływań profilaktycznych skierowanych do osób dorosłych,
- brak lokalnych organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- niedostatecznie rozwinięty ruch samopomocowy w gminie,
- niewystarczająco rozpowszechniony i rozwinięty wolontariat wśród mieszkańców gminy.

SZANSE:

- polityka państwa oraz samorządu lokalnego przyjazna rodzinom,
- dalszy rozwój trzeciego sektora działającego na terenie gminy,
- aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych oraz zagrożonych marginalizacją społeczną,
- dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej w instytucjach sektora publicznego, organizacjami społecznymi oraz wspólnotą lokalną,
- rozwój oddziaływań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,
- rozwój oferty społeczno-kulturowej skierowanej do dzieci i młodzieży,
- wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę,
- wsparcie dla instytucji asystenta rodziny,
- wzrost świadomości rodzin dotyczącej wiedzy niezbędnej do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- wzrost świadomości i umiejętności rodzin do korzystania z różnych form wsparcia,
- możliwość pozyskania zewnętrznych środków publicznych,
- dostępność środków unijnych.

ZAGROŻENIA:

- niekorzystne tendencje demograficzne,
- niespójne i ciągle zmieniające się przepisy prawa,
- ograniczenie środków finansowych (np. publicznych, unijnych) na realizację działań pomocy społecznej przy jednoczesnym wzroście zadań,
- nasilenie się zjawiska przemocy w rodzinie,
- wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży oraz pojawienie się nowych uzależnień,
- osłabienie więzi rodzinnych,
- rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne wynikające ze starzenia się społeczeństwa i wzrostu liczby osób niepełnosprawnych,
- pogłębiające się problemy mieszkaniowe i finansowe rodzin,
- zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców,
- uzależnienie rodzin od systemu pomocy społecznej – pogłębiające się zjawisko wyuczonej bezradności.

VI. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT oraz zapoznaniu się z sytuacją społeczną w gminie Rydzyna został określony cel główny oraz cele szczegółowe dla realizowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Rydzyna na lata 2017-2019.

Cele szczegółowe oraz wynikające z nich orientacje zadań zawarte w niniejszym dokumencie stanowią uszczegółowienie programu oraz mają przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych występujących w gminie.

Cel główny:

Tworzenie skutecznego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.
2. Rozwijanie organizacji wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w funkcjonowaniu i zagrożonych kryzysem.
3. Wspieranie rozwoju partnerstwa oraz kapitału społecznego.

Cel 1 Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli

opiekuńczo-wychowawczej.				
Nr zadania	Rodzaj zadania	Realizatorzy	Wskaźnik/miernik	Czas realizacji
1.1	Realizacja programów, warsztatów, seminariów itp., mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Liczba programów, warsztatów, seminariów/liczba uczestniczących w nich osób	2017-2019 wg potrzeb
1.2	Wspieranie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci i młodzieży oraz zagospodarowaniu czasu wolnego	placówki oświatowe, Rydzyski Ośrodek Kultury, Parafie i organizacje kościelne, organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj inicjatyw, spotkań, zajęć, liczba uczestniczących w nich osób	2017-2019 wg potrzeb
1.3	Rozwijanie systemu ulg, uprawnień, udogodnień, skierowanych do rodzin, w tym rodzin wielodzietnych	Urząd Miasta i Gminy, jednostki organizacyjne, podmioty niepubliczne	Liczba rodzajów ulg, uprawnień, udogodnień	2017 - 2019
1.4	Wspieranie rozwoju form opieki nad dziećmi do lat 3	Urząd Miasta i Gminy, jednostki organizacyjne, podmioty niepubliczne	Liczba dzieci do 3 roku życia korzystających z różnych form wsparcia (żłobków, klubów dziecięcych itp.)	2017 - 2019
1.5	Wspomaganie rozwoju inicjatyw i programów służących poprawie jakości życia, w tym służących poprawie sytuacji zdrowotnej rodzin	Urząd Miasta i Gminy, jednostki organizacyjne, podmioty niepubliczne, organizacje pozarządowe	Liczba inicjatyw, programów, liczba osób objętych wsparciem	2017 - 2019

Cel 2 Rozwijanie organizacji wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w funkcjonowaniu i zagrożonych kryzysem				
Nr zadania	Rodzaj zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Czas realizacji
2.1	Rozwijanie pracy z rodziną naturalną poprzez rozwój asystentury rodzin	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zatrudnionych asystentów rodzin, liczba rodzin objętych wsparciem, liczba szkoleń skierowanych do asystentów rodzin	2017 - 2019
2.2	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba utworzonych rodzin wspierających, liczba akcji informacyjno-edukacyjnych	2017 – 2019 wg potrzeb

2.3	Rozwijanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, terapii rodzin i mediacji	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe	Liczba podmiotów oraz rodzaj udzielanego wsparcia	2017 - 2019
2.4	Wspieranie idei rozwoju ruchu samopomocowego i grup wsparcia	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba utworzonych grup samopomocowych i grup wsparcia	2017 - 2019
2.5	Kreowanie warunków do powstawania placówek wsparcia dziennego	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba podmiotów prowadzących placówki, liczba placówek, liczba dzieci przebywających w placówkach	2017 - 2019
2.6	Wspieranie rozwoju usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj usług skierowanych do rodzin, liczba rodzin objętych wsparciem	2017 - 2019

Cel 3 Wspieranie rozwoju partnerstwa oraz kapitału społecznego				
Nr zadania	Rodzaj zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Czas realizacji
3.1	Podejmowanie działań służących pobudzaniu aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów (konsultacje społeczne, kampanie informacyjne)	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba inicjatyw, przeprowadzonych konsultacji społecznych i kampanii informacyjnych	2017 - 2019
3.2	Rozwijanie działań mających na celu promowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej (akcje informacyjne, spotkania, współpraca z placówkami oświatowymi)	Miejsko-Gminny Ośrodek pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy, placówki oświatowe	Liczba akcji informacyjnych, spotkań, liczba osób zainteresowanych wolontariatem	2017 - 2019
3.3	Rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych w gminie form pomocy.	Miejsko-Gminny Ośrodek pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy	Liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych	2017- 2019

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Rydzyna, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach budżetowych lub zaplanowane w wieloletniej prognozie finansowej.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017- 2019 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie.

Monitoring Programu opierać się będzie na zebraniu informacji i danych z zakresu jest realizacji. Przedmiotem ewaluacji natomiast będzie ocena skuteczności podejmowanych działań, zainteresowania nimi odbiorców Programu.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie będzie corocznie do dnia 31 marca każdego przedkładał Radzie Miejskiej Rydzyny sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją zadań.

IX. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rydzyna na lata 2017-2019 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, służące w pierwszej kolejności rodzinie w stworzeniu możliwości samodzielnego rozwiązania swoich problemów.

Przy opracowaniu programu korzystano w szczególności z następujących materiałów źródłowych: *Olga Pokrzywnicka WPŁYW ŚRODOWISKA RODZINNEGO NA ROZWÓJ PSYCHICZNY I SPOŁECZNY DZIECKA*, ISSN 2082-7067 2(6)2011 KWARTALNIK NAUKOWY, Grażyna Cęcelek „Rodzina – jej przemiany oraz zagrożenia i problemy wychowawcze Mazowieckie Studia Humanistyczne 2005;

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ RYDZINY

Roman Skiba